

Pašvaldības aģentūra
RĪGAS PILSĒTAS ARHITEKTA BIROJS

Reģistrācijas Nr. 90002099755, Dzirnau iela 60A-21, Rīga, LV-1050,
tālrunis 67105941, fakss 67105998, e pasts: rpab@riga.lv

Rīgā

24.11.2014. Nr. RPAB-14-38-nd

Uz _____ Nr. _____

Rīgas pilsētas būvvalde

Atzinums par būvniecības ieceri
„Viesnīcas ēkas jaunbūve Grēcinieku ielā
25, Rīgā”

Atbildot uz būvniecības ieceres „Viesnīcas ēkas jaunbūve Grēcinieku ielā 25, Rīgā” (turpmāk – būvniecības iecere) publiskās apspriešanas laikā no 22.09.2014. līdz 20.10.2014. paustajiem viedokļiem un Būvvaldes 19.11.2014. dienesta vēstuli Nr. BV-14-2397-dv, nosūtu Jums informācijai un turpmākam darbam sabiedrības viedokli par būvniecības ieceri Rīgas pilsētas arhitekta Facebook kontā un Rīgas pilsētas Būvvaldes mājaslapā.

Jāatceras, ka Rīgas vēsturiskā centra vērtību sistēmas pamatus veido (1) telpiski harmoniska pilsētvide, kurā joprojām ir relatīvi maz destruktīvu pārveidojumu. Šīs pilsētvides daļas autentiskās kultūrvēsturiskās liecības ir: vēsturiskā plānojuma struktūra; panorāma un siluets; skatu perspektīvas; vēsturiskā apbūve (īpaši – viduslaiku, jūgendstila un koka apbūve); tās semantika un ritms; mērogs un raksturs; arheoloģiskais kultūrslānis; publiskā ārtelpa; zaļumu un zaļo zonu sistēma; vēsturiskās ūdensteces un ūdenstilpes; vēsturiskais zemes virsmas iesegums; vēsturiskie labiekārtojuma elementi; mazās arhitektūras formas un detalizācija.

Būvniecības ieceres laikā saņemtie viedokļi (skat. pielikumu Nr. 1) liecina par to, ka komplicētie apbūves noteikumi (2) neļauj plašākai vides kvalitātē ieinteresētai sabiedrības daļai sekot vecpilsētas attīstības procesam. Pētījuma (5) rezultāti norāda uz sabiedrības nostāju pret vispārzināmo un pieejamo vecpilsētas vērtību saglabāšanu apbūves ieceru īstenošanas gadījumā.

Fakts, ka kaimiņos esošo zemesgabalu īpašnieku plāni par savu īpašumu attīstīšanu publiski nav zināmi, apliecina, ka attīstības vīzija visam kvartālam (starp Grēcinieku, Kungu, Svaru un Mazo Grēcinieku ielu) telpiski, rakstura un piedāvāto iespēju ziņā nav prognozējama. Tādējādi pastāv risks, ka būvniecības ieceres īstenošanas gadījumā vides arhitektoniskā kvalitāte (3) šajā vecpilsētas daļā varētu pasliktināties.

Tajā pašā laikā būvniecības iecerei ir ne tikai jāatbilst atļautajam izmantošanas veidam un normatīviem, bet arī pilsētībūvnieciskajai struktūrai – videi, kurā tā tiek plānota. Apbūve, kura samazina pilsētvides universālo kvalitāti (harmoniju, panorāmas un ainavas

kvalitāti, publiskās ārtelpas daudzfunkcionalitāti u.tml.) un arī no sabiedrības vērtību viedokļa nereprezentē vietas identitāti, nevar tikt uzskatīta par atbilstošu Rīgas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa attīstības mērķiem (4), tādējādi arī pašvaldības teritorijas plānojumam (2).

Šādā situācijā nepieciešams pārvērtēt visa kvartāla arhitektoniskā risinājuma identitāti (savulaik visai pilsētnieciska un tomēr amatnieciski augstvērtīga apbūve; 2–3 stāvi ar mansardu un iekšpagalmu) no struktūras un vides harmonizācijas viedokļa šodienas kontekstā, apzinoties, ka objektam blakus atrodas tādas ļoti nozīmīgas Rīgas un Latvijas vizītkartes kā Latvijas Okupācijas muzejs (tiek plānota rekonstrukcija), Melngalvju nams, Mencendorfa nams, rātsnams un Sv. Pētera baznīca.

Minētais apliecinā, ka Vecrīgai (arī tās centrālajai zonai no Rātslaukuma un Strēlnieku laukuma līdz Pēterbaznīcas laukumam un tuvākajai apkārtnē) ir nepieciešama sabiedriski plaši atbalstīta pilsētībūvnieciskās attīstības koncepcija (1984. g. Vecrīgas reģenerācijas projekta mūsdienu analogs), kura aptver sabiedrības vajadzības un paskaidro attīstības iespējas. Lai to īstenotu, visticamāk, nepietiek ar atsevišķu objektu arhitektūras ideju konkursiem, ir nepieciešams kolektīvs un mērķtiecīgs attīstībā ieinteresēto pušu darbs, balstīts vietas autentiskajās vērtībās sakņotās alternatīvās, pētījumos, ekonomiskajos aprēķinos, kā arī iekļaujošā projektēšanas procesā, apzinoties, ka pasūtītāji pārmaiņām Vecrīgas centrālajā daļā ir visi rīdzinieki un Latvijas iedzīvotāji, kuriem ir redzējums un viedoklis par savu vecpilsētu.

Nemot vērā iepriekš minēto, būvniecības iecere īstenojama tikai saskaņā ar sabiedriski akceptējamu konkrētā kvartāla būvprogrammu un tādu visu trīs zemesgabalu apbūves pilsētībūvniecisko vīziju, kura pilnveido vecpilsētas arhitektonisko kvalitāti kvartāla apbūves īstenošanas rezultātā.

Ieteikums

Sadarbojoties visu trīs nekustamo īpašumu īpašniekiem, izstrādāt kompleksu kvartāla attīstības programmu un kompleksu tā apbūves arhitektūras vīziju (padziļināti izstrādājot arī iespējamās alternatīvas).

Atzinuma sagatavošanai izmantoti:

(1) Pasaules mantojuma vietas retrospektīvais īpašas nozīmes universālās vērtības pamatojums „Rīgas vēsturiskais centrs”; Latvija 1997. g. (Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija 30.01.2012.)

(2) Rīgas domes 07.02.2006. saistošie noteikumi Nr. 38 „Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”

(3) Būvniecības likums (LR Saeima, 01.07.2013.)

(4) Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam (Rīgas domes 27.05.2014. lēmums Nr. 1173 „Par Rīgas attīstības programmas 2014.–2020. gadam un Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam apstiprināšanu”)

(5) Iedzīvotāju aptauja par dzīves kvalitāti Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā (Pētījums – Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments; 2014. gads)

Informējam, ka Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” (turpmāk – RPAB) veic darbības, lai nodrošinātu RPAB izveidošanas mērķa sasniegšanu sekmēt arhitektūras procesa kvalitāti un kvalitatīvas pilsētvides attīstību, veicinot Rīgas kā reģiona metropoles konkurētspēju.

Arhitektūras projektu īstenošanas kontekstā RPAB piedāvā šādus pakalpojumus:

- sniedz profesionālu atbalstu arhitektūras projektiem kvalitatīvas pilsētvides veidošanai (profesionāļu konsultācijas, diskusijas un ideju komunikācija);
- veicina arhitektūras procesā iesaistīto pušu sadarbību (diskusijas un ideju komunikācija);
- sagatavo nosacījumus un atzinumus arhitektūras projektiem pašvaldībā.

Pielikumā: Pielikums Nr. 1 „Pārskats – sabiedrības viedoklis Rīgas pilsētas arhitekta Facebook kontā un Rīgas pašvaldības Būvvaldes mājaslapā par būvniecības ieceri „Viesnīcas ēkas jaunbūve Grēcinieku ielā 25, Rīgā””

Direktors, Rīgas pilsētas arhitekts

G. Princis

Metnieks 67026721